

PRAVILNIK O OBRAČUNU KAMATA

1.1. Cilj akta	4
1.2. Razlozi izrade akta	4
1.3. Područje primjene akta.....	4
2. DEFINICIJE I OPISI	4
3. NAČIN UTVRĐIVANJA I DONOŠENJA KAMATNIH STOPA.....	5
4. VRSTE KAMATNIH STOPA	5
4.1. Redovna kamatna stopa.....	5
4.2. Dodatna i stimulatívna kamatna stopa	6
4.3. Zatezna kamatna stopa.....	6
4.4. Interkalarna kamatna stopa.....	7
4.5. Efektivna kamatna stopa	7
5. METODE OBRAČUNA KAMATA.....	8
5.1. Jednostavni (proporcionalni) kamatni račun.....	8
5.1.1. Obračun kamata po kreditima fizičkih osoba za razdoblja kraća od 1 mjesec.....	9
5.1.2. Diskont vrijednosnih papira	9
5.1.3. Anuitetska otplata kredita	9
5.2. Konformna metoda	10
5.3. Broj dana kod obračuna kamata.....	10
5.4. Osnovica za obračun kamate.....	10
6. NAČIN OBRAČUNA KAMATA.....	11
6.1. Obračun pasivnih kamata	11
6.2. Obračun aktivnih kamata	11
6.3. Obračun zateznih kamata.....	11
7. DOSPIJEĆA I PLAĆANJA KAMATA	11
7.1. Dospijeće i plaćanje pasivne kamate	12
7.1.1. Dospijeće i plaćanje pasivne kamate kod pravnih osoba.....	12
7.1.2. Dospijeće i plaćanje pasivne kamate kod fizičkih osoba.....	12
7.2. Dospijeće i plaćanje aktivne kamate	13
7.3. Dospijeće i plaćanje interkalarne kamate.....	14
7.4. Dospijeće i plaćanje zatezne kamate.....	14
7.5. Kamate na prolazne račune Banke	15
8. ODGODA OTPLATE KREDITA.....	15
9. ZANEMARIVANJE MINIMALNIH IZNOSA.....	15
10. REDOSLIJED ZATVARANJA POTRAŽIVANJA	15
10.1. Redovna potraživanja	15
10.2. Preuzimanje instrumenata osiguranja u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	15
11. PLAĆANJE PRIJE ROKA.....	16
12. PREPLATE.....	16

13.	KAMATE PO POSEBNIM ODLUKAMA	16
14.	AŽURIRANJE.....	16
15.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	17

Na temelju članka 13. Statuta Hrvatske poštanske banke, dioničko društvo, Zagreb, Jurišićeva ulica 4 (dalje u tekstu: Banka), Uprava Banke je dana 23.7.2024. godine donijela

PRAVILNIK O OBRAČUNU KAMATA (Pročišćeni tekst)

1. OPĆE ILI TEMELJNE ODREDBE

1.1. Cilj akta

Ovim Pravilnikom o obračunu kamata (u daljnjem tekstu: Pravilnik) određuje se način utvrđivanja i donošenja kamatnih stopa, vrste kamatnih stopa, metode obračuna i plaćanja kamata te redoslijed zatvaranja potraživanja.

1.2. Razlozi izrade akta

Odluka o visini kamatnih stopa Banke (u daljnjem tekstu: Odluka) temelji se na odredbama ovog Pravilnika.

1.3. Područje primjene akta

Odredbe ovoga Pravilnika Banka primjenjuje pri utvrđivanju visine kamatnih stopa, obračuna, plaćanja i naplate kamata te uračunavanju ispunjenja u poslovanju s pravnim osobama i fizičkim osobama.

2. DEFINICIJE I OPISI

Pojedini pojmovi korišteni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

Fizičke osobe - za potrebe ovoga Pravilnika fizičkim se osobama smatraju isključivo fizičke osobe koje djeluju izvan svoje poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja (potrošači).

Aktivna kamatna stopa – kamata koju Banka naplaćuje i obračunava na kredite

Pasivna kamatna stopa – kamata koju Banka plaća klijentu na položene novčane depozite

Redovna kamata – dogovorena kamata koja se obračunava na kredite i depozite

Zatezna kamata – kamata koja se primjenjuje za obračun kamata na dospjela potraživanja koja nisu plaćena u ugovorenom roku

Interkalarna kamata – kamata koja se obračunava za vrijeme korištenja kredita od dana korištenja do dana stavljanja kredita u otplatu

Efektivna kamatna stopa – predstavlja stvarnu cijenu kredita

Referentna kamatna stopa – predstavlja jedinstvene, javno objavljene kamatne stope za pojedine valute i rokove, utvrđene na međunarodnom ili hrvatskom (međubankovnom) tržištu novca

NRS - Nacionalna referentna kamatna stopa – je stopa prosječnih troškova izvora sredstava hrvatskog bankarskog sektora (banaka i štednih banaka) s obzirom na određeno proteklo razdoblje (3, 6 ili 12 mjeseci), vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora i ostali izvori sredstava) i relevantnu valutu

EURIBOR (eng. Euro Interbank Offered Rate) - referentna kamatna stopa koja se utvrđuje na europskom međubankovnom tržištu za valutu euro (EUR)

SARON (eng. Swiss Average Rate Overnight) – prekonoćna stopa osiguranog tržišta financiranja za švicarski franak (CHF)

3. NAČIN UTVRĐIVANJA I DONOŠENJA KAMATNIH STOPA

Visina aktivnih i pasivnih kamatnih stopa utvrđuje se prema prilikama na tržištu. Na visinu kamatnih stopa mogu utjecati promjene u monetarnoj i kreditnoj politici u zemlji i ostale promjene koje mogu imati utjecaj na promjenu kamatnih stopa.

Odluku o visini kamatnih stopa za pojedine proizvode donosi Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Kamatne stope utvrđuju se u pravilu na godišnjoj razini. Banka prilikom obračuna kamate iznos iste zaokružuje u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja pri čemu se iznos zaokružuje na dvije decimale.

Visinu kamatnih stopa za operacije na otvorenom tržištu koje se provode povratnim transakcijama, stalno raspoložive mogućnosti, kratkoročne kredite za likvidnost, i minimalne pričuve popisane su odlukama Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: HNB).

4. VRSTE KAMATNIH STOPA

Kamatne stope mogu biti:

- redovne
- dodatne i stimulativne
- zatezne
- interkalarne
- efektivne

4.1. Redovna kamatna stopa

Redovna kamatna stopa može biti pasivna i aktivna. Pasivna kamatna stopa je ona kamatna stopa koja se ugovara za sve vrste primljenih depozita i ostalih obveza, a aktivna kamatna stopa je kamatna stopa koja se ugovara na potraživanja Banke.

Redovne kamatne stope mogu biti fiksne i promjenjive te se ovisno o tome navodi posebna klauzula u ugovoru. Prilikom sklapanja ugovora uz promjenjivu kamatnu stopu navodi se visina kamatne stope koja važi u trenutku zaključenja ugovornog odnosa.

Fiksne kamatne stope ne mijenjaju se tijekom ugovorenog razdoblja.

Promjenjive kamatne stope mijenjaju se uslijed promjene referentnih kamatnih stopa (npr. NRS, EURIBOR, SARON itd.). Vrsta, datum primjene i učestalost promjene promjenjive kamatne stope određuje se aktima Banke te ugovorom između Banke i klijenta.

Promjenjive kamatne stope mijenjaju se sukladno Metodologiji utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite od fizičkih osoba, odnosno sukladno Metodologiji utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite od poslovnih subjekata, ovisno radi li se o poslovanju s fizičkim ili pravnim osobama

Kamatna stopa po pojedinom kreditu može se kombinirati na način da je tijekom otplate u jednom razdoblju fiksna, a u drugom razdoblju promjenjiva sukladno Metodologiji utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite od fizičkih osoba odnosno sukladno Metodologiji utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite od poslovnih subjekata, ovisno radi li se o poslovanju s fizičkim ili pravnim osobama. Administrativne promjenjive kamatne stope, koje se primjenjuju kod pravnih osoba, odnose se na kamatne stope koje se mijenjaju isključivo temeljem internih odluka Banke i nisu vezane uz referentne kamatne stope (npr. EURIBOR, SARON itd.)

Za ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu ne mijenjaju se ugovorne odredbe, ali Banka će, za fizičke osobe, u tom slučaju promjenu kamatnih stopa učiniti dostupnim klijentima u poslovnoj mreži te je objaviti na svojoj internet stranici www.hpb.hr kao i obavijestiti klijenta na ugovoreni kanal komunikacije, najmanje petnaest dana prije nego što se one počnu primjenjivati, uz dostavu novog otplatnog plana.

Za ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu ne mijenjaju se ugovorne odredbe, Banka će, za poslovne subjekte, u tom slučaju promjenu kamatnih stopa učiniti dostupnim klijentima te je objaviti na svojoj internet stranici www.hpb.hr najmanje petnaest dana prije nego što se one počnu primjenjivati

Kada promjena visine kamatne stope kod kredita utječu na promjenu iznosa anuiteta/rate, u tom slučaju klijentu se dostavlja novi plan otplate.

U slučaju prestanka postojanja ugovorenog promjenjivog dijela promjenjive kamatne stope, odnosno referentne kamatne stope nadalje će se primjenjivati onaj parametar koji će po mjerodavnim javno dostupnim pravilima, neovisnima o volji ugovornih strana, od strane tijela, odnosno osobe koja je parametar određivala, biti određen kao zamjena za referentnu kamatnu stopu. Za slučaj da prestankom postojanja referentne kamatne stope, ista ne bude na navedeni način zamjenjiva drugim parametrom, nadalje će se primjenjivati drugi parametar koji je primjenjiv s obzirom na ugovorenu valutu kreditne obveze. Zamjena parametra provest će se u najkraćem razumnom roku nakon prestanka postojanja referentne kamatne stope.

U slučaju zamjene ugovorenog parametra drugim, kamatna stopa koja će biti zatečena kao postojeća u trenutku prestanka referentne kamatne stope ne može biti izmijenjena zbog samog prestanka postojanja referentne kamatne stope, nego će se zamjenom parametra zadržati tada zatečena kamatna stopa, tako da će se u mjeri u kojoj novi parametar u vrijeme zamjene parametara bude visinom različit od referentne kamatne stope (viši ili niži), iznimno za takav slučaj odgovarajuće korigirati fiksni dio kamatne stope.

U vidu implementacije Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2016/1011 o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti (NN 57/2018.), Uredbe (EU) br. 2016/1011 EU parlamenta i Vijeća od 08. lipnja 2016. godine o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova, Banka je dužna ažurirati interne akte kako bi bila usklađena s obvezama za Banku kao nadziranog subjekta i doprinositelja.

Sukladno navedenom Banka je dužna ažurirati sljedeće interne akte: Opće uvjete u kreditnom poslovanju s fizičkim osobama, Opće uvjete u kreditnom poslovanju s poslovnim subjektima, Metodologiju utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite od fizičkih osoba, Metodologiju utvrđivanja promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite od poslovnih subjekata te Opće informacije potrošačima.

Uredba (EU) 2016/1011 članak 28.2 propisuje da nadzirani subjekti koji se koriste referentnom vrijednošću, izrađuju i održavaju robusne pisane planove radnji koje bi poduzeli u slučaju bitnih promjena ili prestanka referentne vrijednosti, koje je Banka donijela u Dodatku I. ovog dokumenta.

4.2. Dodatna i stimulativna kamatna stopa

Dodatna i stimulativna kamatna stopa u pravilu se dodaje redovnoj kamatnoj stopi i obračunava se po istim pravilima i istim rokovima kao i redovna kamata.

4.3. Zatezna kamatna stopa

Zatezna kamatna stopa primjenjuje se za obračun kamata na dospjela potraživanja koja nisu plaćena u ugovorenom roku.

Osnovica za obračun zatezne kamate je nenaplaćeno dospjelo potraživanje po osnovi glavnice, naknada i ostalih eventualnih troškova.

Kada je dospjelo, a neizmireno potraživanje Banka će od dana dospjeća do dana plaćanja, odnosno sukladno uvjetima za pojedine vrste kredita, obračunavati i naplaćivati zateznu kamatu najviše po stopi koja je određena Zakonom o obveznim odnosima.

Ukoliko dospjeće potraživanja kod pravnih osoba pada na neradni dan, a klijent izvrši plaćanje prvi slijedeći radni dan, Banka neće na iznos dospjelog potraživanja obračunavati zateznu kamatu.

Neradnim danom smatraju se subota, nedjelja, državni praznici i blagdani sukladno važećim propisima RH.

Ukoliko je dospjelo potraživanje po osnovi redovne kamate kao samostalno potraživanje (uključujući i suspendiranu ili isključenu kamatu) ne obračunava se zatezna kamata na dospjelu nenaplaćenu redovnu kamatu.

U slučaju kada je ugovoreno potraživanje uz otplatu putem anuiteta Banka će počevši od 01.01.2006. obračunavati zateznu kamatu samo na dio anuiteta koji se odnosi na glavniciu.

4.4. Interkalarna kamatna stopa

Interkalarna kamata obračunava se u skladu s ugovorom za vrijeme korištenja kredita od dana korištenja do dana stavljanja kredita u otplatu.

Interkalarna kamata obračunava se mjesečno, tromjesečno ili polugodišnje. Naplaćuje se pri puštanju kredita u korištenje ili kod stavljanja kredita u otplatu ili kako je ugovorom definirano (mjesečno, tromjesečno, polugodišnje).

4.5. Efektivna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke kroz očekivani životni vijek financijske imovine ili financijske obveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ili na amortizirani trošak financijske obveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje očekivane novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uvjete financijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir očekivane kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade plaćene ili primljene između ugovornih strana koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcije i sve druge premije ili popuste.

Efektivna kamatna stopa je definirana kao dekurzivna kamatna stopa iskazana na godišnjoj razini primjenom složenog kamatnog računa.

Ugovor o kreditu mora sadržavati odgovarajuće odredbe iz koje će biti razvidno da je klijent upoznat s uvjetima kredita i efektivnom kamatnom stopom. Banka pri zasnivanju kreditnog odnosa uručuje otplatnu tablicu s jasno iskazanom efektivnom kamatnom stopom fizičkoj osobi, a pravnoj osobi na zahtjev.

Efektivna kamatna stopa na primljene depozite u pravilu jednaka je redovnoj (nominalnoj) kamatnoj stopi. Banka će pri sklapanju ugovora o oročenom depozitu uručiti fizičkoj osobi otplatnu tablicu s jasno iskazanom efektivnom kamatnom stopom, a pravnoj osobi na njezin zahtjev.

5. METODE OBRAČUNA KAMATA

Kamate se mogu obračunavati primjenom jednostavne (proporcionalne) ili složene metode uz primjenu dekurzivnog ili anticipativnog načina obračuna u valuti u kojoj se vodi potraživanje ili obveza.

U pravilu kamate se u Banci obračunavaju dekurzivnim načinom obračuna, tj. na kraju obračunskog razdoblja primjenom jednostavnog ili složenog kamatnog računa. Kod dekurzivnog načina obračuna, kamate se obračunavaju na kraju razdoblja ukamaćivanja na iznos glavnice s početka ugovorenog razdoblja.

Obračun kamata po dužničkim vrijednosnim papirima (obveznice, trezorski i komercijalni zapisi i sl.) provodi u skladu s prospektom izdanja.

5.1. Jednostavni (proporcionalni) kamatni račun

Proporcionalan kamatni račun se koristi kod:

- međubankarskih primljenih i danih kredita i depozita u zemlji i inozemstvu
- krediti pravnim i fizičkim osobama (uključujući i prekoračenja po žiro i tekućim računima te kredite po kreditnim karticama) nakon 01.05.2007.
- svih vrsta depozita i štednje fizičkih i pravnih osoba

Kamate po proporcionalnoj metodi obračunavaju se primjenom jednostavnog kamatnog računa prema formuli:

$$K = \frac{C \times p \times n}{100}$$

K=iznos kamate

C=glavnica p=kamatna

stopa n=broj godina

ili za obračunsko razdoblje koje je kraće od jedne godine primjenjuje se stvaran kalendarski broj dana za tu godinu prema formuli:

$$K = \frac{C \times p \times d}{36500 \text{ (ili 36600 za prijestupnu godinu)}}$$

K=iznos kamate

C=glavnica p=kamatna

stopa d=broj dana

Kod međubankarskih primljenih i danih kredita i depozita uglavnom se koristi sljedeća formula:

$$K = \frac{C \times p \times d}{36000}$$

K=iznos kamate

C=glavnica

p=kamatna stopa

d=broj dana

5.1.1. Obračun kamata po kreditima fizičkih osoba za razdoblja kraća od 1 mjesec

Interkalarna kamata računa se prema stvarnom broju dana unutar pojedinog vremenskog razdoblja za koje se obračunava. $K = K' / n \times m$

K=kamata

K'= kamata iz anuiteta n= broj dana

obračunskog razdoblja m= traženi broj dana za koji se računa kamata

Kamata od zadnjeg dospijeća do reprograma računa se: $K =$

$K' / N \times m$

K=kamata

K'= kamata iz anuiteta

N= broj dana u zadnjem dospelom obračunskom razdoblju m= traženi broj dana za koji se računa kamata

Kamata od reprograma do prvog budućeg dospijeća računa se: $K =$

$K' / n \times m$

K=kamata

K'= kamata iz anuiteta n= broj dana

obračunskog razdoblja

m= traženi broj dana za koji se računa kamata

5.1.2. Diskont vrijednosnih papira

Obračun kamata po vrijednosnim papirima, koji se izdaju uz diskont, diskontna cijena utvrđuje se prema formuli:

$$D = 100 \left(\frac{100 \times n \times i}{365 + i \times n} \right)$$

D = diskontni iznos n = broj dana do dospijeća i = kamatna stopa/100

5.1.3. Anuitetska otplata kredita

Kod anuitetske otplate kredita za izračun anuiteta primjenjuje se sljedeća formula:

$$a = K \times \frac{p}{1 - (1 - p)^n}$$

a=anuitet

K=ukupni iznos dobivenog kredita

V=pete financijske tablice n=broj

otplatnih rata p=kamatna stopa

Kamata u anuitetu obračuna se na sljedeći način:

$$K = \frac{C \times p}{1 - (1 - p)^n}$$

1200

K=iznos kamate

C=glavnica p=kamatna stopa

5.2. Konformna metoda

Konformna metoda se koristi za:

- kredite koji su odobreni prije 01.05.2007.
- kredite koji su nakon izvršenog pripajanja preneseni iz portfelja HPB - Stambene štedionice
- kredite koji se odobravaju na temelju ostvarene stambene štednje pod uvjetima ugovorenim s HPB - Stambenom štedionicom

prema formuli: $K=G$

$x p'$

$$p' = 100x \left[\left(1 + \frac{p}{100} \right)^{1/n} - 1 \right]$$

K =iznos kamate

p =godišnji dekurzivni kamatnjak

p' =konformni kamatnjak za kraća razdoblja od jedne godine n =broj obračunskih razdoblja (polugodište=2, tromjesečje=4, mjesečno=12, dan=365 ili 366)

5.3. Broj dana kod obračuna kamata

Za obračun kamata uzima se prvi dan obračunskog razdoblja, dok se zadnji dan obračunskog razdoblja izostavlja.

Kod izračuna anuiteta kredita temeljem petih financijskih tablica za godinu se uzima 360 dana, a za mjesec, 30 dana.

Kod obračuna kamate po kreditima u anuitetima za vrijeme počeka ili moratorija za godinu se uzima 360 dana, a za mjesec 30 dana.

Kod izračuna kamate za kredite u ratama za godinu se uzima stvaran broj dana (365/366), a za mjesec stvaran broj dana u mjesecu.

Kod obračuna kamate po kreditima u ratama za vrijeme počeka ili moratorija za godinu se uzima stvaran broj dana (365/366), a za mjesec stvaran broj dana u mjesecu.

Kod izračuna kamata po kreditima temeljem izdanim kreditnih kartica za godinu se primjenjuje 360 dana, a za mjesec broj dana u kojem počinje obračun uz primjenu korektivnog faktora (30 dana/broj dana u mjesecu u kojem završava obračun).

Kod izračuna kamate za primljene depozite za godinu se uzima stvaran broj dana (365/366), a za mjesec stvaran broj dana u mjesecu.

Kod eskonta vrijednosnih papira za godinu se uvijek primjenjuje 365 dana, a pod rokom eskonta podrazumijeva se broj dana računajući od dana eskontiranja do dana dospijeća vrijednosnog papira koji se otkupljuje.

Za uplate izvršene na račune Banke u drugim financijskim institucijama kamate će se obračunavati od dana odobrenja računa Banke. Kod internih transakcije između analitičkih partija klijenata unutar Banke kamata će se obračunavati od datuma valute transakcije.

5.4. Osnovica za obračun kamate

Osnovica za obračun ugovorene redovne kamate je iznos glavnice u originalnoj valuti.

Kod kredita ugovorenih sa zaštitnom valutnom klauzulom u osnovicu za obračun kamata uključuje se i revalorizacija glavnice sukladno ugovorenoj indeksaciji ili valutnoj klauzuli. Osnovica za obračun u protuvrijednosti u domaćoj valuti utvrđuje se primjenom ugovorenog tečaja.

6. NAČIN OBRAČUNA KAMATA

Banka provodi i evidentira obračun kamata po svim pasivnim i aktivnim poslovima mjesečno sa zadnjim kalendarskim danom u mjesecu bilo kao dospjelu kamatu, ako je tako ugovoreno, ili kao nedospjelu kamatu, ukoliko dospijeće kamate nije sa zadnjim kalendarskim danom u mjesecu. Obračun kamata se provodi u istoj valuti u kojoj se vodi aktivni ili pasivan posao.

Kod preračunavanja ispod godišnje kamatne stope nema ograničenja broja decimala kamatne stope, dok se konačni iznos obračunate kamate zaokružuje na dvije decimale.

6.1. Obračun pasivnih kamata

Pasivne kamate Banka obračunava na sve vrste obveza, a to su npr. primljeni depoziti po viđenju, žiro i tekući računi, primljeni oročeni depoziti, uzeti krediti, prodani vrijednosni papiri, ostale obveze itd.

6.2. Obračun aktivnih kamata

Aktivne kamate Banka obračunava na sve vrste potraživanja, a to su npr. dani krediti i depoziti, kupljeni vrijednosni papiri, prekoračenja po žiro i tekućim računima, ostala potraživanja itd.

Osim mjesečnog obračuna dospjele ili nedospjele kamate Banka obračunava dospjele kamate do određenog datuma tijekom mjeseca u skladu s ugovorom, po konačnoj otplati ili prekidu ugovora za dani kredit ili depozit, po vrijednosnim papirima ili po bilo kojem drugom potraživanju po kojem se obračunava kamata.

Sukladno Odluci HNB-a za izloženosti kojima naplata nije obavljena duže od dvije godine, računajući od dana kada je nastupio status neispunjenja obveza, smatra se da postoji neizvjesnost naplata kamatnih prihoda te se odgađa priznavanje tih prihoda u računu dobiti i gubitka do njihove naplate. Potraživanja s osnove kamatnih prihoda po prethodno opisanim izloženostima Banka evidentira u svojim poslovnim knjigama na računima izvanbilančne evidencije.

6.3. Obračun zatezних kamata

Banka za nepravovremeno podmirena potraživanja obračunava zateznu kamatu najviše po stopi zakonske zatezne kamate. Na dospjela nenaplaćena potraživanja na koja se obračunava zatezna kamata ili kamata po dospeljeću ne obračunava se redovna kamata.

7. DOSPIJEĆA I PLAĆANJA KAMATA

Vrijeme dospeljeća kamate označava vremenski period kada obračunata i nedospjela kamata dospeljeva. Rokovi dospeljeća kamate mogu biti:

- istekom ugovorenog roka
- mjesečno, kvartalno, polugodišnje, godišnje od datuma sklapanja ugovora
- krajem kalendarskog mjeseca, tromjesečja, polugodišta, godine
- na dan raskida ugovora
- na zahtjev klijenta (poslovi s otkaznim rokom).

7.1. Dospijeće i plaćanje pasivne kamate

7.1.1. *Dospijeće i plaćanje pasivne kamate kod pravnih osoba*

Dospijeće i plaćanje obračunatih pasivnih kamata:

- po transakcijskim (u domaćoj valuti i deviznim) računima plaća se za kalendarsko tromjesečje,
- na oročene depozite plaća se na dan ugovorenog isteka roka oročenja ili u skladu s ugovorenim dinamikom (mjesečno, tromjesečno, polugodišnje, godišnje).

Ukoliko je ugovoreno automatsko obnavljanje ugovora o depozitu, Banka ponovo oročava sredstva na isti rok uz kamatnu stopu u visini koja je za isto razdoblje oročenja propisana aktima Banke i koja je na snazi na dan obnavljanja ugovora. Kamata obračunata za prethodni rok oročenja pripisuje se glavnici depozita prilikom automatskog obnavljanja ili isplaćuje sukladno zaključenom ugovoru. Ukoliko se kod automatskog obnavljanja kamata obračunata za prethodni rok oročenja pripisuje glavnici depozita, isto predstavlja osnovicu za obračun kamata.

Kamata se obračunava na iznos položenih sredstava ili na iznos položenih sredstava uvećano za kamatu obračunatu za prethodno razdoblje oročenja ovisno ugovorenom s klijentom. Automatsko obnavljanje depozita moguće je za depozite ugovorene uz fiksnu i uz promjenjivu kamatnu stopu.

Prilikom automatskog obnavljanja depozita Banka primjenjuje zakonske odredbe koje reguliraju provedbu ovrhe na novčanim sredstvima.

Kod prijevremenog razročenja depozita, ako se depozit razroči prije polovice ugovorenog dospijeća, primjenjuje se kamatna stopa na depozite po viđenju, u protivnom, ako se razroči nakon polovice ugovorenog dospijeća primjenjuje se kamatna stopa koja je niža ili jednaka Internoj transfernoj cijeni za depozite za najbliže izdržani rok oročenja važeća na dan ugovaranja oročenja.

Kod prijevremenog razročenja depozita u domaćoj valuti i deviznih depozita s rokom oročenja na 1 mjesec primjenjuje se kamatna stopa po viđenju od dana oročenja do dana prijevremenog raskida ugovora.

7.1.2. *Dospijeće i plaćanje pasivne kamate kod fizičkih osoba*

Dospijeće i plaćanje obračunatih pasivnih kamata:

- po tekućim računima i računima posebnih namjena koji se vode u domaćoj valuti, kamate se obračunavaju zadnji dan u mjesecu i pripisuju glavnici;
- po dječjem računu Kockica kamata se obračunava i pripisuje glavnici zadnji dan kalendarske godine;
- po žiro i deviznim računima, štednim ulozima po viđenju u domaćoj i stranoj valuti, po oročenoj dječjoj štednji i po oročenim depozitima fizičkih osoba na rokove od 12 i preko 12 mjeseci zaključenim do 01.07.2009. godine, kamata se pripisuje glavnici zadnji dan u kalendarskoj godini;
- po oročenim depozitima na rokove od 12 i preko 12 mjeseci zaključenim nakon 01.07.2009. godine, kamata se obračunava i pripisuje glavnici svake godine računajući od dana oročavanja (na rođendan) do dana dospijeća. Od 15.10.2015. godine se, kod depozita s ugovorenim automatskim obnavljanjem, nakon prvog dospijeća, kamata obračunava i pripisuje po isteku roka oročenja;
- po oročenim depozitima na rokove do 12 mjeseci, koji su ugovoreni do 15.10.2015. godine, kamata se obračunava po isteku roka oročenja;
- po oročenim depozitima zaključenim od 15.10.2015. godine, bez obzira na ugovoreni rok oročenja, kamata se obračunava i pripisuje po isteku roka oročenja;

- po rentnoj štednji kamata se obračunava prema ugovorenoj frekvenciji (mjesečno, kvartalno, polugodišnje, godišnje) i isplaćuje sukladno ugovoru.
- obračunata pasivna kamata po štednim ulozima stambene štednje pripisuje se glavnici zadnji dan u kalendarskoj godini ili prilikom zatvaranja računa stambene štednje, dok se obračunata pasivna kamata po DPS-u pripisuje isključivo prilikom zatvaranja računa
- iznimno kod Multi dječje štednje obračunata pasivna kamata po štednom ulogu stambene štednje pripisuje se po isteku svake godine štednje te po isteku kalendarske godine dok se obračunata pasivna kamata po DPS-u pripisuje isključivo prilikom zatvaranja računa.

Nepodignuti oročeni depoziti u domaćoj i stranoj valuti nakon isteka oročenja obnavlja se automatski ako je isto ugovoreno i to na isti rok, ali uz uvjete koji su propisani aktima Banke važećim na dan isteka roka oročenja, a kamata iz prethodnog roka pripisuje se depozitu i isplaćuje sukladno zaključenom ugovoru.

Ukoliko nije ugovoreno automatsko obnavljanje ugovora o depozitu, dospjela kamata se pripisuje glavnici te zajedno prenosi na račun za prijenos.

Kod prijevremenog razročenja oročenih depozita primjenjuje se kamatna stopa za najbliže izdržani rok oročenja za tu vrstu oročenja.

Kod prijevremenog razročenja depozita u domaćoj i stranoj valuti s rokom oročenja na 1 mjesec primjenjuje se kamatna stopa po viđenju od dana oročenja do dana prijevremenog raskida ugovora

Kod prijevremenog razročenja oročenih depozita s višekratnim uplatama, za izdržanu ročnost manju od 6 (šest) mjeseci, Banka će na sredstva depozita obračunati kamatu po viđenju od dana oročenja do dana prijevremenog raskida.

Kod prijevremenog razročenja oročenih depozita – Motiv plus štednja i HPB Duo plus, za izdržanu ročnost manju od 12 (dvanaest) mjeseci, Banka će na sredstva depozita obračunati kamatu po viđenju.

Kod prijevremenog zatvaranja štednih računa iz portfelja HPB-Stambene štedionice priznaje se ugovorena kamata do dana zatvaranja računa.

Kod prijevremenog zatvaranja oročenog depozita, a nakon smrti vlasnika računa, obračunava se ugovorena kamatna stopa, s dogovornim postotnim poenom ako je oročeni depozit tako ugovoren.

Kod prijevremenog zatvaranja oročenog depozita obračunava se trenutno važeća kamatna stopa i to za najbliži izdržani rok, bez dogovornog postotnog poena, ako je oročeni depozit tako ugovoren.

7.2. Dospijeće i plaćanje aktivne kamate

Obračunata kamata na dugoročne kredite u otplati pravnim osobama dospijeva na naplatu s dospijećem anuiteta. Dospijeće anuiteta može biti ugovoreno mjesečno, tromjesečno, polugodišnje i godišnje. U tim rokovima dospijeva na naplatu i kamata.

U poslovima s pravnim osobama za kredite s anuitetnim načinom otplate, otplatom glavnice u ratama ili jednokratno te kredite po revolving principu iz odobrenog okvira kamate se obračunavaju na zadnji dan obračunskog razdoblja kada iste i dospijevaju.

Kamata za prekoračenja po transakcijskim računima pravnih osoba obračunava se zadnjeg dana u mjesecu i Banka je naplaćuje direktnim terećenjem računa klijenta na dan obračuna.

Obračun kamata za eskont mjenica vrši se od dana eskonta do dospijeća mjenice, a kamate se naplaćuju unaprijed. Ukoliko se eskontiraju vrijednosni papiri u kojima nije sadržan iznos

pripadajuće kamate, prije eskonta potrebno je utvrditi konačni nominalni iznos vrijednosnog papira i od njega računati iznos eskonta.

Obračunata kamata za dugoročne kredite u poslovima s fizičkim osobama dospijeva na naplatu s dospjećem anuiteta/rata. Korisniku kredita se odobrava plaćanje dospjelih obveza u roku sukladno uvjetima kredita.

Za vrijeme počeka otplate kredita (grace period) kamata se obračunava i naplaćuje u visini ugovorene redovne kamate ukoliko uvjetima i ugovorom nije drugačije definirano.

Redovna kamata koja se obračunava u tijeku trajanja kredita u slučajevima izmjena po kreditima (promjene roka otplate, promjene datuma dospijea i slično) za razdoblja kraća od jednog mjeseca može biti:

- kamata od zadnjeg dospijea do dana izmjene
- kamata od dana izmjene do prvog budućeg dospijea

U slučaju odustajanja ugovora o potrošačkom kreditu od strane klijenta u roku od 14 dana od dana sklapanja ugovora o kreditu i ukoliko je kredit pušten u korištenje Banka će obračunati kamate po ugovorenoj kamatnoj stopi do datuma otplate kredita. U tom slučaju Banka neće obračunati naknadu za prijevremenu otplatu kredita niti bilo kakvu drugu naknadu, osim pristojbe koju eventualno plati javnom upravnom tijelu.

Banka obračunava fiksnu kamatnu stopu na iznos iskorištenog prekoračenja po tekućem računu, a koja se primjenjuje tijekom trajanja obračunskog razdoblja 6 (šest) mjeseci. Obračunata kamata za korištenje dopuštenog prekoračenja po tekućim računima dospijeva i naplaćuje se zadnjeg dana u mjesecu.

Redovna kamata na revolving kredit obračunava se na iskorišteni iznos revolving kredita od datuma korištenja revolving do konačne otplate revolving kredita, a plaća se mjesečno. Obračunata kamata na dugoročne kredite fizičkih osoba u otplati dospijeva na naplatu zajedno s glavnicom, a prema ugovorenoj dinamici dospijea sukladno otplatnom planu.

U slučaju počeka ili moratorija kamata dospijeva samostalno i to mjesečno ili po isteku počeka/moratorija, a sukladno ugovoru.

7.3. Dospijee i plaćanje interkalarne kamate

Interkalarna kamata dospijeva i plaća se u skladu s točkom 4.4. ovog Pravilnika.

7.4. Dospijee i plaćanje zatezne kamate

Kada klijent zakasni u plaćanju potraživanja koje nije kamata, Banka će obračunati i naplatiti zakonsku zateznu kamatu na dospjeli iznos od dana dospijea do dana plaćanja.

U slučaju poduzimanja mjera radi prisilne naplate dospjele tražbine podnošenjem na naplatu ovršne isprave (zadužnica, suglasnost o zapljeni plaće ili primanja), na kojoj je upisan ukupni iznos dospjele tražbine iz ugovora, Banka će od prvog sljedećeg dana od dana obračuna tražbine koji je iznos i datum obračuna upisan u ovršnoj ispravi ili u posebnom obračunu koji se dostavlja kao prilog ovršne isprave obračunavati i naplaćivati zatezne kamate po stopi zakonskih zateznih kamata.

Banka je ovlaštena na iznos redovnih kamata, iskazanih kao zasebno potraživanje, zaračunavati zateznu kamatu ukoliko raspolaže rješenjem o ovrsi, kojim je klijentu naloženo plaćanje istih. Zatezna kamata se obračunava računajući od dana naznačenog u rješenju o ovrsi.

Zatezna kamata obračunavat će se i naplaćivati na dospjeli iznos potraživanja u skladu sa zakonskim propisima.

7.5. Kamate na prolazne račune Banke

Kamata se ne obračunava na prolazne račune i to na primljena sredstva ili potraživanja evidentirana po prolaznim (obračunskim) računima Banke.

8. ODGODA OTPLATE KREDITA

Na kredite odobrene uz odgodu vraćanja glavnice (grace period, moratorij) ne može se odgoditi obračun kamata, pa se kamata obračunava po stopi za redovnu kamatu. Kamata se za vrijeme grace perioda i moratorija obračunava istom metodom koja se primjenjuje za obračun kamata, a naplaćuje se u rokovima dospijeća.

9. ZANEMARIVANJE MINIMALNIH IZNOSA

Obračunata aktivna i pasivna kamata po računima i kreditima fizičkih osoba, po računima domaćih i stranih pravnih osoba, ne zanemaruje se bez obzira na visinu, već se pripisuje ili naplaćuje.

Iznimno, prilikom konačnog zatvaranja kredita fizičkih osoba ako nema dovoljno raspoloživih sredstava obračunata kamata do iznosa uključivo 1,99 EUR može se zanemariti ili postupiti u skladu sa drugim internim aktima koji reguliraju to područje.

Obračunata aktivna kamata po proizvodima u poslovanju s pravnim osobama otpisuje se na teret rashoda Banke do iznosa uključivo 3,98 EUR ili eurske protuvrijednosti do iznosa uključivo 3,98 EUR u slučaju konačne otplate svih potraživanja temeljem istog ugovornog odnosa. Iznimno, kod pojedinačnih dospijeća potraživanja unutar razdoblja otplate, neovisno o vrsti potraživanja, iznosi do uključivo 0,13 EUR se zanemaruju, odnosno mogu se otpisati na teret rashoda Banke.

Obračunata aktivna i pasivna kamata po računima domaćih i stranih pravnih osoba ne zanemaruje se bez obzira na visinu, nego se pripisuje glavnici ili naplaćuje.

10. REDOSLIJED ZATVARANJA POTRAŽIVANJA

10.1. Redovna potraživanja

Po prispjeću uplate Banka zatvara svoja potraživanja po starosti potraživanja, a unutar iste starosti po vrsti potraživanja redoslijedom kako je dalje navedeno:

- potraživanja po ostalim osnovama (troškovi: sudske pristojbe, javnobilježničke pristojbe, vještačenja, opomene i sl.)
- naknada
- zatezna kamata
- suspendirana kamata do 30.03.2010. i isključena kamata
- interkalarna i redovna kamata
- glavnica.

Iznimka od gore navedenog je redoslijed zatvaranja potraživanja koje se vode u Sektoru upravljanja naplatom, a sve sukladno Pravilniku za upravljanje naplatom loših potraživanja od poslovnih klijenata.

10.2. Preuzimanje instrumenata osiguranja u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Kod preuzimanja instrumenata osiguranja (npr. materijalna imovina, vlasnički vrijednosni papiri, dužnički vrijednosni papiri i sl.) koje je Banka stekla u zamjenu za nenaplaćena potraživanja Banka zatvara svoja potraživanja redoslijedom definiranim u Pravilniku o knjigovodstvenom evidentiranju i redoslijedu zatvaranja potraživanja kod preuzimanja instrumenata osiguranja u zamjenu za nenaplaćena potraživanja.

11. PLAĆANJE PRIJE ROKA

Ako korisnik kredita plati obvezu prije roka dospijeća, ne priznaje mu se pasivna kamata.

Ranije uplaćeni iznos anuiteta/rate evidentira se na računu preplate na partiji/partije kredita u pozitivnom saldu do roka dospijeća.

12. PREPLATE

U slučaju preplata po kreditima pravnih osoba, ista se evidentira kao pozitivan saldo na posebnom dijelu kredita za uplate. S prvim sljedećim dospjećem potraživanja preplata se automatizmom raspoređuje u zatvaranje dospelih obveza prema utvrđenim prioritetima u točki 10. Pravilnika. Banka može, na osnovi zahtjeva klijenta, višak sredstava vratiti na račun za redovno poslovanje otvorenog u Banci ili zatvoriti dospjelo potraživanje po drugim osnovama.

U slučaju preplata ostalih potraživanja iznos preplate se može uz suglasnost ili na zahtjev klijenta upotrijebiti za zatvaranje drugih potraživanja Banke ili vratiti na račun klijenta za redovno poslovanje otvorenog u Banci.

Kod kredita fizičkim osobama u slučaju preplate ista se može zadržati kao pozitivan saldo na partiji kredita do dospijeća narednih obveza, odnosno s klijentom se može dogovoriti djelomična prijevremena otplata kredita uz uručenje novog otplatnog plana.

Kod konačne otplate kredita preplata se isplaćuje korisniku kredita.

13. KAMATE PO POSEBNIM ODLUKAMA

Uprava Banke ili drugo tijelo/osoba koju je Uprava Banke ovlastila posebnim odlukama može ugovarati drugačije visinu kamatnih stopa, način obračuna kao i vrijeme obračuna kamate u odnosu na odredbe ovog Pravilnika.

14. AŽURIRANJE

Prijedloge za izmjene i dopune ovog Pravilnika mogu podnijeti nadležne organizacijske jedinice Banke. Prijedlog izmjena i dopuna razmatra Pododbor za kamate i naknade, a usvaja ga Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Sektor upravljanja financijama zadužen je za ažuriranje ovog Pravilnika.

15. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Sve organizacijske jedinice koje su uključene u proces u vezi s kamatama dužne su postupati u skladu s ovim Pravilnikom.

Za sve što nije navedeno u ovom Pravilniku ili u slučaju da je neka odredba drugačije navedena od zakonskih propisa primjenjuju se zakonski propisi.

Ukoliko neki dijelovi ovog Pravilnika nisu programski podržani, iste je potrebno provesti ručno. Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se od 23. srpnja 2024. godine. Stupanjem na snagu nove verzije ovog Pravilnika prethodna verzija od dana 26. studenog 2019. godine prestaje važiti.